

Asia: VN/25102/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite 1), sen säännökohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta Lupa- ja valvontavirastosta (liite 6) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännökohtaisiin perusteluihin. Kommentit Lupa- ja valvontavirastoa koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä. Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Organisaatio (4 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (5-8 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Ohjaus (9-12 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Viraston erinäisiä tehtäviä koskevat säännökset (13-16 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Virkojen täyttäminen ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (17-21 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (22-29 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 8 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (30-36 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

Esityksen mukaan viraston tehtävänä on varautumisen alueellisen yhteistyön järjestäminen varautumisen yhteistyöalueilla, joilla tarkoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun laissa tarkoitettujen yhteistyöalueiden kanssa maantieteellisesti yhtenäisiä alueita. Virasto vastaa varautumisen alueellisesta yhteistyöstä mm. järjestämällä varautumista tukevaa alueellista ennakointityötä; kehittämällä alueellisia riskiarvioita, edistämällä alueen toimijoiden valmiussuunnittelua; järjestämällä alueellista varautumista tukevia valmiusharjoituksia ja

maanpuolustuskursseja. Virasto asettaa alueelliset valmiustoimikunnat, jotka toimivat viraston apuna varautumisen alueellisen yhteistyön suunnittelussa, kehittämisessä ja seurannassa.

Pelastuslaitoksilla on perinteisesti ollut kunnissa vahva rooli valmiusasioissa. ja Kajaanin kaupungissakin se toimi merkittävässä roolissa kaupungin ja Kainuun Sote - kuntayhtymän yhteistyön koordinoijana. Pelastuslaitoksen siirryttyä hyvinvointialueelle on alueellinen yhteistyö käytännön varautumisasioissa heikentynyt huomattavasti ja tuntuu jopa, että hyvinvointialueella ei ymmärretä yhteistyön merkitystä. Paikallisten aluehallintovirastojen tämän hetkisessä roolissa valmius- ja varautumisasioiden ohjauksessa on ollut kehittämistä ja hyvinvointialueuudistus ei helpottanut tilannetta. Uudistuksessa lupavirasto tulee asettamaan alueelliset valmiustoimikunnat viraston avuksi. Tällainen vapaamuotoinen neuvottelukunta on ollut Kainuussa ensin toteutettuna ja käytössä jo koronapandemiasta lähtien. Toimikunnan asettaminen parantaa toimijoiden yhteistyötä ja lisää ymmärrystä toimintaympäristöstä. Lupa- ja valvontaviraston tulee valmius- ja varautumisasioiden vastuuvirastona valvoa säännöllisesti, että toimijoiden lakisääteinen velvoite yhteistyöstä tapahtuu edellytetyllä tavalla ja luoda seurantaan järjestelmä. Valmius- ja varautumisasioiden korottaminen valtakunnassakin keskiöön on tärkeää, ja yhtenäinen ohjeistus varmistaa tekemisen laadun ja toiminnan valtakunnallisesti. Muutoksen yhteydessä on kuitenkin muistettava säilyttää mahdollisuus joustavaan paikalliseen yhteistyöhön.

Aluehallintovirastoilta Lupa- ja valvontaviraston varhaiskasvatuksen, koulutuksen ja kulttuurin osastolle siirtyvä tehtävä peruspalvelujen saatavuuden arvioinnista sekä valmiussuunnittelun tukemisessa tällä toimialalla säilyy entisellään. Samoin virastolle siirrettävissä työsuojelun valvontatehtävissä ei tapahdu muutosta. Koska toimipaikkakin tulee todennäköisesti säilymään alueella samana, ei muutos ole käytännössä merkittävä.

Viraston ympäristötoimialalle suunniteltu laaja lupa-asioiden keskittäminen on perusteltua. Kuten perusteluissa todetaan, tämän hetkinen jako aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten tehtäviin ei ole tarkoituksenmukainen, pirstaloi toimintaa ja resursseja sekä hidastaa päätöksentekoa. Muutoksen tavoitteena oleva osaamisen lisääntyminen ja resurssien parempi kohdentaminen tuottanee hyötyä kunnillekin. Virastolla tulee olemaan toimipaikka soten yhteistoiminta-alueella ja tämä turvaa riittävästi paikallistuntemuksen.

Muilta osin Kajaanin kaupungilla ei ole huomautettavaa Lupa- ja valvontavirastosta annettavan lain luonnokseen.

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta

Kommenttinne asetuksesta

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaa lakiehdotusta (liite 2) ja sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta (liite 7) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin. Kommentit elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä sekä muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset (1-5 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen (6-12 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat säännökset (13-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat erinäiset säännökset (20-25 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (27-30 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

Hallitusohjelman mukainen valtion aluehallintouudistus vaikuttaa merkittäväällä tavalla aluekehitykseen Suomessa. ELY-keskukset ovat olleet valtion aluehallintoviranomaisina keskeisessä roolissa alueidensa elinvoiman vahvistamisessa maakuntaliittojen ja kuntien yhteistyökumppaneina. Kun Kainuussa on vuosien varrella kysytty alueen yrityksiltä julkisten yrityspalvelujen merkitystä, niin

ELY- keskuksen yritysten kehittämisspalvelut ovat olleet joka kerralla kaikkein tärkeimmäksi arvioitu palvelu. Uusien elinvoimakeskusten päätoimipaikkojen siirtyminen kauemmas osasta maakunnista aiheuttaa väistämättä uhkan toimivallan, johtamisen ja pidemmän päälle myös erilaisen asiantuntemuksen keskittymisestä muutamaankasvukeskukseen. Samalla alueiden ja niiden elinkeinoelämän paikallistuntemus hämärtyy.

Muilta osin Kajaanin kaupungilla ei ole huomautettavaa Elinvoimakeskuksista sekä Kehittämisen- ja hallintokeskuksesta annettavan lain luonnokseen.

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

1 § Elinvoimakeskusten nimet, toimialueet ja päätoimipaikat

Kommenttinne tästä pykälästä

Kaupungit ja maakuntaliitot, joilla ei ole täyden palvelun ELY-keskuksia tekivät viime keväänä aluehallintouudistuksen valmisteluun kannanoton, jossa todettiin, että valtionhallinnon

organisaatioiden kehittämisessä päätoimipaikoilla ei ole enää käytännön merkitystä, kuten esimerkiksi KEHA-keskuksen, Valtorin, Verohallinnon, Suomen metsäkeskuksen ja monen muun julkisen sektorin toimijan tosiasiallinen tilanne osoittaa. Ne toimivat yhtenäisinä valtakunnallisina virastoina, joilla on toimipaikkoja eri puolilla maata tarpeen mukaan. Kajaanin kaupunki oli mukana kannanotossa. Myös aluehallintouudistuksen toinen osa, Lupa- ja valvontavirasto tullaan perustamaan yhtenä valtakunnallisena virastona.

Ohjelmansa mukaisesti hallitus on käynnistänyt Itä-Suomen ohjelman ja Pohjoisen ohjelman valmistelun tavoitteena tukea ja lisätä noiden alueiden elinvoimaa erityisohjelmilla. Elinvoimakeskusten muodostaminen vanhanaikaisella päätoimipaikka-ajattelulla ei ole linjassa hallituksen muiden aluekehitystä tukevien tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. Toimipaikoista tasavertaisella tavalla säättäminen olisi oikea tapa turvata valtion elinvoimapalvelujen alueellinen aito läsnäolo. Mikäli asetus kuitenkin annetaan luonnoksen mukaisena, niin Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen työjärjestyksellä tulee varmistaa Kajaanin toimipaikan riittävä asiantuntemus ja toimivalta.

2 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Kommenttinne tästä pykälästä

-

3-13 § Elinvoimakeskusten toimialueet eräissä tehtävissä (keskitetyt tehtävät)

Kommenttinne näistä pykälästä

-

Muut mahdolliset huomiot asetuksesta

Kommenttinne

-

Kohta 3. Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite3) ja sen säännöskohtaisia perusteluja sekä sen yleisperusteluita ja muita lukuja hallituksen esityksessä liittyen Ahvenanmaan valtionvirastoon (liite 4) vastaaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin. Kommentit yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä B osuuteen.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Ahvenanmaan valtionviraston ohjaus (5-6 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (7-11 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Erinäiset säännökset (12-14 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

B HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA KOSKEVAT MUUT MAHDOLLISET HUOMIOT

Onko teillä kommentoitavaa B osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä C osuuteen.

Ei

Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta.

-

C HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEN SISÄLTÄMÄT MUUT LAKIEHDOTUKSET, JOILLA TOTEUTETAAN UUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT TEHTÄVÄSIIRROT LUPA- JA VALVONTAVIRASTOLLE, ELINVOIMAKESKUKSILLE, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSELLE SEKÄ MUILLE VIRASTOILLE

Onko teillä kommentoitavaa C osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä D osuuteen.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.1

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Oikeusministeriö, 39 lakiehdotusta, luku 7.2

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sisäministeriö, 10 lakiehdotusta, luku 7.3

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.4

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Valtiovarainministeriö, 18 lakiehdotusta, luku 7.5

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 24 lakiehdotusta, luku 7.6

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 68 lakiehdotusta, luku 7.7

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 7.8

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

Esityksen mukaan julkisen henkilöliikenteen tehtävät siirtyisivät nykyisistä ELY- keskuksista Liikenne- ja viestintäministeriöön. Uudistusta voidaan pitää lähtökohtaisesti hyvänä, sillä tällä hetkellä valtion tuen myöntämisessä joukkoliikenteelle on ollut eroavaisuutta sekä toimintatavoissa että jaetun tuen kohdentamisessa eri alueilla. Mikäli muutos tehdään onnistuneesti ja Liikenne- ja viestintäministeriössä kyetään huolehtimaan paikallisten olosuhteiden huomioiminen tuen myöntämisperusteissa, selkeyttää ja yhtenäistää uudistus käytäntöjä koko valtakunnassa. Onnistunut muutos edellyttää kuitenkin hyvin laadittuja, paikalliset olosuhteet huomioon ottavia tuen jakamisen perusteita ja niiden käytön valvontaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö, 31 lakiehdotusta, luku 7.9

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 52 lakiehdotusta, luku 7.10

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Ympäristöministeriö, 25 lakiehdotusta, luku 7.11

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

D TIIVISTELMÄ LAUSUNNON PÄÄHUOMIOISTA

Pyydämme esittämään lausunnon päähuomiot tässä tiivistetysti (suositus enintään 4500 merkkiä)

-

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Kajaanin kaupunginhallitus 27.8.2024 § 155 Lausunto Hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi.pdf](#)

Hämäläinen Risto

Kajaanin kaupunki - Kajaanin kaupunginhallitus 27.8.2024 § 155